

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-545/17-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Obchodní akademie, Plzeň, nám. T. G. Masaryka 13
Sídlo	nám. T. G. Masaryka 13, 301 00 Plzeň
E-mail právnické osoby	mailbox@oaplze.n.cz
IČ	49 778 161
Identifikátor	600 009 599
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Skuhravý
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	nám. T. G. Masaryka 13, 301 00 Plzeň
Termín inspekční činnosti	6.–9. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Obchodní akademie, Plzeň, nám. T. G. Masaryka 13 (dále „škola“ nebo „subjekt“) vykonává v souladu s údaji zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení činnost střední školy se dvěma čtyřletými obory středního vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání. V termínu inspekční činnosti měla škola 609 žáků, z toho 484 zařazených do 16 tříd oboru vzdělání Obchodní akademie a 125 do 4 tříd oboru vzdělání Ekonomické lyceum. Počet žáků a tříd je dlouhodobě stabilní. Průměrná naplněnost tříd je vysoká a činila v termínu inspekce cca 30,5 žáků na třídu. Ve školním roce 2016/2017 škola evidovala 23 cizinců.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy splňuje zákonné předpoklady pro výkon řídicí funkce. Má cílevědomě zpracovanou vizi rozvoje školy, která vychází ze znalosti regionálních podmínek a z každoročně prováděné podrobné analýzy výsledků vzdělávání školy. Koncepce stanovuje reálné záměry pro podmínky, průběh a dosahované výsledky vzdělávání, což v dlouhodobém horizontu pozitivně přispívá k udržení vysoké naplněnosti školy. Ředitel koncepční záměry postupně realizuje, pedagogové strategii podporují. Pro oba vyučované obory byly vydány školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“). Žáci oboru vzdělání Obchodní akademie mají možnost se výběrem volitelných předmětů podle ŠVP od 3. ročníku specializovat na jedno z pěti zaměření: Němčina pro komerční praxi, Finanční a daňový poradce, Asistent(ka) manažera, Ekonom praktik a Zaměření na VŠ. Ředitel při řízení subjektu spolupracuje se svými dvěma zástupci, na něž účelně přenesl významnou část kompetencí v oblasti řízení, zajištění provozu a kontroly v oblastech všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů. Kontrolní činnost ředitele a zástupců je doložena písemnými záznamy. Zjištění a závěry z hospitací jsou projednávány s pedagogy a jsou přijímána potřebná opatření. Důležité dokumenty a opatření týkající se činnosti školy projednává pravidelně pedagogická rada. Informační systémy, vnitřní i vnější, poskytují potřebné informace pedagogům, žákům i veřejnosti. Velmi významnou roli v organizaci vzdělávání sehrávají předmětové komise. Tyto metodické orgány se účelně podílejí např. na hodnocení naplňování ŠVP, sjednocování náročnosti požadavků a hodnocení žáků, organizování předmětových soutěží aj. Pro přijímání ke střednímu vzdělávání vydal ředitel potřebná kritéria, rovný přístup ke vzdělávání byl v přijímacím řízení zajištěn. Organizační struktura a způsob řízení odpovídají velikosti a typu školy, jsou funkční, vytváří vhodné podmínky pro realizaci ŠVP a koncepčních záměrů.

Vzdělávání ve škole zajišťovalo ve školním roce 2016/2017 celkem 48 pedagogických pracovníků. Předpoklady odborné kvalifikace splňuje 46 z nich a dva učitelé splnili podmínky pro možnost vykonávání přímé pedagogické činnosti nekvalifikovanou osobou stanovené právním předpisem. Výrazným kladem personálních podmínek s pozitivním dopadem na odbornou úroveň vzdělávání je vysoké procento (tj. 98,8 %) výuky, která je zajištěna pedagogy, kteří vyučované předměty vystudovali na vysoké škole.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno a uskutečňováno s ohledem na potřeby a finanční podmínky školy a vychází z požadavků realizovaných učebních dokumentů a zaměření jednotlivých pedagogů. Účástí v dalším vzdělávání byly prohlubovány znalosti a dovednosti vyučujících i členů vedení školy. Zaměření vzdělávání (např. odborné předmětové semináře, školení zaměřená na cizí jazyky, maturitní zkoušky, práci s informačními technologiemi a na oblast manažerských kompetencí) vytváří vhodné předpoklady pro zkvalitnění a zefektivnění vyučovacího procesu a řízení školy.

Škola sídlí v původní budově obchodní akademie z roku 1913. K dispozici je zde dostatek učeben pro vzdělávání, včetně šesti vybavených žákovskými počítači. Konceptně probíhá pravidelná inovace prostředků informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“), což přispívá ke zlepšení materiálních podmínek vzdělávání (modernizace počítačových učeben, vybavení části kmenových tříd datovými projektory a interaktivními tabulemi, notebooky pro pedagogy zúčastněné v projektech, výukový software pro odborné předměty). K bezpečnosti prostředí pro vzdělávání přispívá zajištění vchodů do budovy před vstupem neoprávněných osob. Škola nedisponuje v potřebném rozsahu vlastními prostory pro tělesnou výchovu, jejich nedostatek je řešen pronájmem sportovní haly TJ Slavoj Plzeň a částečně také výukou v tělocvičně Pedagogické fakulty ZČU v Plzni. Aktuální materiální podmínky školy umožňují plnění ŠVP ve všech oblastech.

Školní poradenství je funkčně nastaveno a rozsahem své činnosti odpovídá velikosti a potřebám školy. V rámci kariérového poradenství jsou v požadovaném rozsahu poskytovány informace a konzultace žákům i jejich rodičům. V prevenci rizikového chování je kladen důraz na tvorbu bezpečného a pozitivně laděného klimatu. Potřebná osvěta v dané oblasti je prováděna diferencovaně. Sledován je vývoj sociálních vztahů ve třídách. Žáci jsou vedeni k otevřené komunikaci o problémech souvisejících se vzděláváním a se vzájemnými vztahy. Ke stmelování kolektivů v rámci preventivních aktivit účinně přispívají akce pořádané v mimoškolním prostředí, jako např. adaptační kurzy, lyžařské kurzy, exkurze a výlety.

Ve škole pracuje studentský parlament. Jeho právem je navrhnout vedení školy zařazení dalších aktivit do plánu práce školy a upozorňovat na nedostatky, které se vyskytují v průběhu výchovně vzdělávacího procesu. K oprávněným potřebám a podnětům přispívajícím ke zlepšování kvality vzdělávání a k dalšímu rozvoji školy je ředitel vstřícný. Pravidelnou zpětnou vazbu z kolektivů žáků účelně využívá pro další plánování.

V hodnoceném období měla škola k dispozici finanční prostředky z různých zdrojů. Hlavním finančním zdrojem jsou prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a prostředky poskytnuté zřizovatelem určené především na úhradu provozních nákladů. Přidělené účelové dotace z rozvojových programů ministerstva školství škola využila k financování platů pracovníků v regionálním školství a na zvýšené náklady při realizaci maturitních zkoušek v podzimním zkušebním období. Zapojením do projektu Erasmus+, který byl financován z prostředků Evropské unie, bylo umožněno vybraným žákům školy zúčastnit se odborné pracovní stáže v Anglii. Rovněž předchozí projekty financované z evropských fondů byly zaměřeny především na jazykové vzdělávání žáků a pedagogů. Rozpočet školy doplňují sponzorské dary a příjmy z doplňkové činnosti. Všechny finanční zdroje škola účelně využívá k zajištění vzdělávání v souladu s realizovanými vzdělávacími programy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny českého jazyka a literatury, dějepisu a občanské nauky byly vždy po odborné stránce prezentovány na výborné úrovni. Drobné nedostatky se projevíly v metodické části, např. vzdělávací cíl byl zaměřován s tématem, často chybělo shrnutí, a pokud bylo, pak pouze učitelem. Nejčastější formou byla frontální výuka s dominancí učitele, chybělo rozvíjení některých klíčových dovedností žáků, např. rozvoj kritického myšlení, spolupráce, schopnost hodnotit, samostatně získávat informace z různých zdrojů apod. Naopak na velmi dobré úrovni byla často zařazovaná práce s textem. Žákům bylo učivo předkládáno srozumitelně, v logických souvislostech na základě jejich předchozích

znalostí a zkušeností, vhodně byly využívány mezipředmětové vztahy, neznámé pojmy byly důsledně vysvětlovány. Na precizně formulované otázky a úkoly žáci dobře reagovali, bylo evidentní, že učivo pochopili.

Hospitované hodiny anglického, německého, francouzského a ruského jazyka měly jasně vymezený vzdělávací cíl, jednotlivé učební činnosti byly řazeny v logické souslednosti. Ve výuce se střídaly všechny jazykové dovednosti (mluvení, psaní, čtení a poslech s porozuměním). Žáci se do nabízených aktivit se zájmem zapojovali, zadávané úkoly velmi dobře zvládali a prokazovali odpovídající jazykové znalosti. Výklad nového učiva byl podáván srozumitelně a věcně správně, žáci při něm byli vedeni k odvozování jevů a k jejich následnému využití. Učitelé vhodně střídali různé postupy kontroly porozumění, dbali na to, aby žáci měli dostatečný prostor pro spolupráci ve dvojicích či skupinách. Zdařile byly tyto formy využity nejen při vzájemné komunikaci, ale i při práci s textem. Výukové metody byly většinou dobře voleny a byly efektivní. Pouze v menší části výuky byly zařazeny vzdělávací postupy, které nevedly k dostatečně účelnému využití časového prostoru. Ve všech sledovaných hodinách dostávali žáci průběžně zpětnou vazbu o podávaných výkonech, vhodně byly užity různé formy hodnocení jejich práce.

Hospitovaná výuka matematiky byla kvalitně připravena a probíhala v souladu se ŠVP na velmi dobré odborné úrovni. Struktura hodin byla promyšlená, pedagogové v úvodu seznamovali žáky s cílem, resp. s programem hodin. Ve výuce byla často zastoupena samostatná práce, většinou však byla využívána frontální práce celé třídy. Pedagogové se nezaměřovali jen na vědomostní a dovednostní složku výuky, ale vedli žáky k samostatnému uvažování o problémech a jejich řešení, ve vhodných tématech navozovali reálné situace.

Výuka odborných předmětů probíhala převážně v odborných učebnách vybavených prostředky ICT, včetně softwaru odpovídajícího současným trendům výuky ekonomických předmětů. Byla vyučujícími kvalitně připravena, měla promyšlenou organizaci. Stanovené cíle byly plněny v souladu se ŠVP. Žáci často pracovali samostatně na počítačích, učitelé jim poskytovali potřebnou zpětnou vazbu o správnosti postupu a přirozeně je metodicky vedli. Kladli na ně přiměřené a srozumitelné požadavky. Slabším žákům věnovali individuální podporu. Zvolené metody byly efektivní, odpovídaly věku a schopnostem žáků. Klíčové kompetence byly rozvíjeny vhodným propojováním výkladu teoretického učiva s poznatky z praxe. Žáci byli většinou v hodinách aktivní, snažili se v diskusi řešit problémové otázky. Dobře s vyučujícími spolupracovali, jejich prokazované znalosti měly převážně velmi dobrou úroveň.

Společnými rysy většiny sledovaného vyučování bylo pozitivní pracovní klima s dobrými vztahy mezi pedagogy a žáky, kteří mohli projevat otevřeně své názory a postoje, popř. klást vyučujícím dotazy. Žáci byli často během hodin motivováni průběžným hodnocením, které jim poskytovalo zpětnou vazbu o úrovni získávaných vědomostí. V závěru hodin probíhalo většinou shrnutí probrané látky učitelem, ale zhodnocení splnění stanoveného vzdělávacího cíle a práce žáků často chybělo, jejich sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení se vyskytlo pouze výjimečně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou vhodně motivováni k dosahování dobrých výsledků. K tomu přispívá mj. i ředitelem vydaný a školou využívaný stipendijní řád. Škola systematicky sleduje průběžné a celkové hodnocení vzdělávání za jednotlivá klasifikační období. Zdrojem důležitých informací jsou také výsledky maturitních zkoušek, které jsou ve srovnání

s obdobnými obory vzdělání v ČR dlouhodobě na nadprůměrné úrovni (zejména u oboru Ekonomické lyceum). Ředitel školy je velmi podrobně analyzuje, závěry a opatření z jejich vyhodnocení jsou vedením školy projednávány v pedagogické radě a v předmětových komisích.

K získání dalších informací o výsledcích vzdělávání využila škola v uplynulém období účasti žáků ve výběrovém zjišťování a v mezinárodních šetřeních zaměřených na úroveň matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti. Žákům 4. ročníku je ve 2. pololetí zadávána anketa ke zjišťování vnitřního klimatu školy. Výsledky externích testů i ankety vedení školy analyzovalo a projednalo s učiteli.

Nadané žáky škola podporuje dílčí diferenciací při práci v hodinách, vytváří vhodné podmínky pro jejich aktivní zapojení do předmětových a sportovní soutěží a dosahované výsledky vyhodnocuje. Významné úspěchy byly dosaženy např. v cizích jazycích, recitaci, matematice, v odborných předmětech v oblasti grafické, ekonomické a účetnictví a ve sportovní oblasti v basketbalu, futsalu a florbalu. Pedagogové věnují pozornost také žákům ohroženým školním neúspěchem a v případě potřeby jim poskytují konzultace. Uvedená podpora přispívá k minimalizaci počtu neprospívajících.

Výsledky práce prezentují žáci veřejnosti dvakrát ročně při dnu otevřených dveří a vedení školy při propagačních návštěvách základních škol v Plzni a blízkém okolí. K podpoře činnosti školy přispívá účelná spolupráce s nejbližšími sociálními partnery, tj. se zřizovatelem, školskou radou a zákonnými zástupci žáků sdruženými ve Spolku přátel Obchodní akademie. Důležitými pro školu jsou smluvní partneři, v jejichž firmách vykonávají žáci souvislou odbornou praxi. Rozvoj školy podporuje i spolupráce s vysokými, středními a základními školami, hospodářskou komorou, úřadem práce, Knihovnou města Plzně, Magistrátem města Plzně, Pedagogickou fakultou ZČU v Plzni a dalšími institucemi z oboru (např. ČSOB, ČNB a Statistický úřad Plzeň). K výchově žáků k myšlení v evropských a globálních souvislostech a k rozvoji jejich jazykových kompetencí přispívají kontakty s partnerskou německou školou Berufliches Schulzentrum Regensburg. Kontakty mezi školou a veřejností reprezentovanou uvedenými partnery jsou velmi dobré, přispívají k propagaci školy, naplňování výchovně vzdělávacích cílů a podporují rozvoj osobnosti žáků a jejich sociální gramotnost.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V období od minulé inspekce se změnila vzdělávací nabídka školy ukončením vzdělávání v dálkové formě oboru vzdělání Obchodní akademie.
- Zlepšily se personální podmínky vzdělávání v oblasti splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků.
- Konceptně probíhá postupná modernizace vybavení školy prostředky informačních a komunikačních technologií, což přispívá ke zlepšení materiálních podmínek vzdělávání.

Silné stránky

- Všichni kmenoví pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady pro přímou pedagogickou činnost. Vysoké procento hodin je zajištěno pedagogy, kteří vyučované předměty vystudovali na vysoké škole.

- Žáci jsou vhodně motivováni k dosahování dobrých výsledků.
- Ředitel školy dlouhodobě systematicky vyhodnocuje průběh a výsledky vzdělávání a ve spolupráci s předmětovými komisemi přijímá potřebná opatření ke zlepšení.
- Výsledky maturitních zkoušek jsou dlouhodobě na nadprůměrné úrovni ve srovnání s obdobnými obory vzdělání v ČR (zejména u oboru Ekonomické lyceum).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vést učitele k častějšímu využívání různých forem hodnocení práce žáků. Na tuto oblast více zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dodatek č. 9 (nové úplné znění Zřizovací listiny) vydané Plzeňským krajem dne 17. 6. 2014, čj. ŠMS/6109/14
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 3. 2012, čj. MSMT-8 904/2012-25
3. Jmenování na vedoucí místo ředitele školy vydané Plzeňským krajem s účinností od 1. srpna 2012, čj. ŠMSpers./19/12
4. Školní vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání platné ve školním roce 2016/2017
5. Vize školy aktualizovaná ke dni 13. 1. 2017
6. Plán práce na školní rok 2016/2017 ze dne 30. 8. 2016, Plány práce na jednotlivé měsíce školního roku 2016/2017
7. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015, 2015/2016 a 2016/2017
8. Plán kontrolní činnosti ředitele školy a zástupců na školní rok 2016/2017 ze dne 13. července 2016, Záznamy z hospitací za školní rok 2016/2017
9. Školní řád s účinností od 1. února 2017
10. Stipendijní řád vydaný ředitelem školy s účinností od 1. října 2006
11. Kritéria pro přijetí pro školní rok 2017/2018 ze dne 5. ledna 2017
12. Třídní knihy vedené ve školním roce 2016/2017
13. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2016/2017
14. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2016/2017
15. Plán a přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy na období září 2016 – červen 2017
16. Dokumentace z oblasti BOZ (Kniha úrazů platná ve školním roce 2016/2017, Záznamy o úrazech)
17. Dokumentace výchovného poradenství a prevence platná ve školním roce 2016/2017 (Rámcový plán výchovného poradenství ze dne 25. 8. 2016, Minimální preventivní program ze dne 28. 8. 2016, Vlastní program proti šikanování ze dne 26. 8. 2016, Plány a postupy pro řešení krizové situace ze dne 26. 8. 2016)
18. Zprávy o činnosti Studentského parlamentu za školní rok 2015/2016, zápisy z jednání Studentského parlamentu za školní rok 2016/2017

19. Školní matrika
20. Personální dokumentace (doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků)
21. Účetní doklady za rok 2016
22. Inspekční zpráva čj. ČŠIP-248/11-P ze dne 18. dubna 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček

Ing. Jan Aschenbrenner, odborník pro oblast odborného vzdělávání

Ing. Jan Aschenbrenner

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Mgr. Stanislava Majerová

Mgr. Jarmila Mrázková, odbornice pro oblast humanitního vzdělávání

Mgr. Jarmila Mrázková

Ing. Drahuse Šefčíková, školní inspektorka

Ing. Drahuse Šefčíková

V Plzni 3. července 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Miloslav Skuhravý, ředitel školy

Mgr. Miloslav Skuhravý

V Plzni 4. července 2017